

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата технічних наук, доцента,
Мельник Людмили Михайлівни
доцента кафедри мистецтва та дизайну костюма
Київського національного університету технологій та дизайну
на дисертаційну роботу Люклян Надії Романівни
на тему «Смарттехнології в дизайні одягу:
еволюція, типологія, сучасні тенденції»,
представлену на здобуття ступеня доктора філософії
у галузі знань 02 Культура і мистецтво
за спеціальністю 022 Дизайн

Актуальність теми дисертації.

В сучасних умовах розвитку технологій у світі надзвичайно актуальною темою є розробка та дизайн текстильних матеріалів та виробів, що дозволяють контролювати стан здоров'я людини, попереджати вплив небезпечних умов та створювати комфорт в процесі експлуатації, тобто створення «розумних» матеріалів. Гармонізація сучасного дизайну та смарттехнологій в процесі створення виробів, що забезпечить цілісність їх художньо-образного, конструктивного та функціонального рішень, та поліпшить ергономічні характеристики, розширить потенціал персоналізації. Систематизація сучасних тенденцій застосування смарттехнологій у дизайні одягу дозволить удосконалити підходи до дизайн-проектування та сприятиме впровадженню інноваційних рішень у практику сучасної модної індустрії.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до напрямів наукових досліджень кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету технологій та дизайну.

Мета роботи є сучасною, полягає у виконанні комплексного мистецтвознавчого аналізу смарттехнологій у дизайні одягу.

Об'єкт дослідження – смарттехнології в дизайні одягу.

Предмет дослідження – еволюція, типології та сучасні тенденції застосування смарттехнологій у дизайні одягу.

Оцінка обґрунтованості наукових результатів дисертації, їх достовірності та новизни.

Наукові здобутки, викладені у роботі, обґрунтовано результатами опрацювання значного теоретичного матеріалу і базуються на фундаментальних положеннях сучасної науки. При цьому у роботі враховані узагальнений досвід та наукові здобутки вітчизняних та закордонних вчених. Зміст дисертаційної роботи та наукових публікацій Люклян Н.Р. за темою дослідження засвідчують достатню обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів, зроблених висновків і пропозицій. Наукова обґрунтованість та достовірність

Вхідний №	187
« 25 » 05	2026 р.
Київський національний університет технологій та дизайну	

положень і рекомендацій забезпечені вибором методів дослідження, достатньою теоретичною базою та вирішенням поставлених завдань.

Наукова новизна полягає в проведенні комплексного аналізу еволюції смарттехнологій у дизайні одягу, в результаті чого визначено ключові етапи та характерні ознаки розвитку. Проведено систематизацію різновидів смартодягу за сферою використання та функціональним призначенням. Автором також розроблено типології смартодягу за типом електронних засобів та текстильних матеріалів та досліджено перспективні напрями розвитку сучасного одягу з використанням смарттехнологій.

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи.

За темою дисертації опубліковано 16 наукових праць, в яких повністю відображені основні результати дисертації, з них 7 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України та 9 тез які засвідчують апробацію матеріалів дисертації на наукових конференціях. Наукові публікації відповідають вимогам п. 8-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44.

До основних здобутків роботи слід віднести збір та систематизація матеріалу, формулювання основних висновків. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, здійснено постановку наукових завдань, проведено теоретичні дослідження, виконано обробку, систематизацію та узагальнення отриманих результатів, реалізовано практичну частину дослідження й сформульовано висновки.

Таким чином, наукові результати описані в дисертаційній роботі, повністю висвітлені у наукових публікаціях здобувача. В опублікованих наукових працях автор дисертації дотримується принципів академічної доброчесності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності.

За своїм змістом дисертаційна робота здобувача Люклян Н.Р. є завершеною науковою працею і повністю відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 022 Дизайн.

Зміст дисертаційної роботи свідчить про дотримання здобувачем принципів академічної доброчесності. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідні джерела, що підтверджує коректне використання наукових даних та дотримання вимог щодо цитування.

Зміст дисертаційної роботи складається зі вступу, трьох розділів з висновками та загальними висновками.

Вступ роботи зазначає важливість теми, вказано подробиці про апробацію результатів досліджень та особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Також згадується, як робота пов'язана з науково-дослідними роботами та планами.

Перший розділ демонструє вичерпний огляд вивчення існуючих літературних джерел за темою дисертації, який служить основою для встановлення напрямку дослідження та основних задач. Сформовано репрезентативну базу матеріалів дослідження з метою забезпечення об'єктивності результатів.

Другий розділ Розглянуто процес становлення та розвитку смарттехнологій у дизайні одягу та визначено чинники їх виникнення. Встановлено період розвитку смарттехнологій, різновиди смартодягу. Виокремлено чотири взаємопов'язані підсистеми, які в сукупності складають технічну складову смартодягу. Надано класифікації смарттекстилю за рівнем розвитку та функціями, та електронного текстилю за варіантом інтеграції. Виділено чотири ключові аспекти дизайн-проектування смартодягу.

Третій розділ Визначено сучасні тенденції розвитку смарттехнологій у дизайні одягу. Розглянуто сучасні закордонні смартрозробки за останні п'ять років, що дозволило встановити актуальні тенденції розвитку галузі. Проаналізовано сучасні вітчизняні розробки в даному напрямку та встановлено, що цей напрям в стадії розвитку і має обмежений асортимент виробів. Встановлено, що ефективне дизайн-проектування смартвиробів передбачає узгоджене врахування естетичних, функціональних, ергономічних і технологічних аспектів. Обґрунтовано доцільність застосування концепції сталого розвитку у процесі розробки смартодягу.

В роботі представлено великий обсяг візуального матеріалу, що демонструє різноманітність існуючого асортименту смартодягу.

В цілому, оцінюючи дисертаційну роботу за змістом, можна зробити висновок, що вона відповідає вимогам п. 5-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», та відповідає напряму освітньо-наукової програми Київського національного університету технологій та дизайну за спеціальністю 022 Дизайн.

Мова та стиль викладення результатів.

Дисертаційна робота написана українською мовою, з дотриманням усіх стилістичних стандартів. Стиль викладу науковий, з використанням загальноприйнятих термінів у відповідній галузі. Стиль представлення матеріалів досліджень, наукових положень і висновків забезпечує легкість та доступність сприйняття інформації. В роботі зустрічаються незначні друкарські помилки.

Недоліки та зауваження до дисертаційної роботи.

1. У розділі 1 проведено детальний аналіз літературних джерел щодо розвитку смарттехнологій. Однак недостатньо висвітлено зміст джерел 85, 123, 303, 22, 25, 26, 35, 61, 103 з огляду на розвиток смартодягу.

2. По тексту дисертації допущені орфографічні помилки, зокрема: в назві розділу 2.3 допущено орфографічну помилку; на стор. 28 в третьому абзаці не сформоване речення.
3. На стор. 92 наведено класифікацію залежно від матеріальної складової смартодягу. Не дуже зрозуміло, чому автор виокремив традиційний текстиль в окремий клас за ознаками складу. В тексті дисертації доцільно було б описати, які види смартодягу можна отримати з традиційного текстилю?
4. В розділі 3 при описі критеріїв оцінювання, а саме критерія 3 використовується поняття «електронні компоненти» та «технічні компоненти». На стор. 137 підсумовуючи інформацію вказано: «електронних компонентів». Бажано конкретизувати, в чому відмінність цих компонентів?

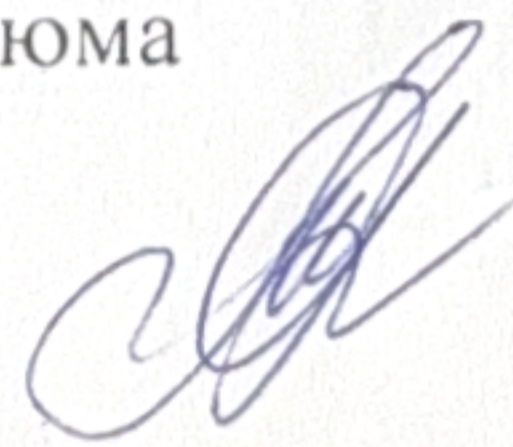
Висновок про дисертаційну роботу.

Дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії Люклян Надії Романівни на тему «Смарттехнології в дизайні одягу: еволюція, типологія, сучасні тенденції» є цільним, завершеним, самостійним науковим дослідженням, що виконане на належному рівні. Структура та обсяг дисертації відповідає встановленим нормам. Зміст дисертації відповідає зазначеній меті та поставленим завданням, які повністю вирішені у процесі дослідження. Основні положення роботи, які виносяться на захист, мають елементи наукової новизни. Робота відповідає принципам академічної доброчесності та являє собою завершене наукове дослідження. Дисертаційна робота за змістом і структурою відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п.6-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Здобувач Люклян Надія Романівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 022 Дизайн.

Рецензент:

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри мистецтва та дизайну костюма
Київського національного університету
технологій та дизайну

Людмила МЕЛЬНИК

